

Звіт третьої сесії Спеціальної групи щодо наступних зобов'язань для країн додатку Б до Кіотського протоколу SB 26, 14 - 18 Травня 2007, Бонн

Загальна інформація.....	1
1. Основні висновки роботи третьої сесії Спеціальної групи у Бонні та заяви країн про наміри зниження викидів парникових газів на період після 2012 року.....	1
2. Оцінка потенціалу зниження викидів парникових газів та огляд державних програм, заходів та технологій.....	2
3. Сесія стосовно потенціалу енергозбереження, викидів інших парникових газів (окрім CO ₂) та поглиначів парникових газів.	4
4. Міжгалузеві підходи по зниженню викидів парникових газів	4
5. Виступи представників країн щодо подальшої роботи Спеціальної групи по встановленню зобов'язань для країн Додатку Б Кіотського протоколу.	5

Загальна інформація: Робота спеціальної групи щодо наступних зобов'язань за Кіотським протоколом проходить у відповідності до статті 3.9 Кіотського протоколу; метою роботи групи є досягнення домовленостей між країнами Додатку Б по рівню зниження викидів парникових газів на наступний звітний період після 2012 року. На останній сесії в Бонні основними питаннями для розгляду були: (1) аналіз потенціалу зниження викидів парникових газів для країн Додатку Б до Кіотського протоколу та (2) планування робочої програми на наступні сесії переговорів. Усі країни Додатку Б були запрошені до 27 лютого 2007 р. надіслати звіти з національним аналізом потенціалу зниження викидів парникових газів, вартість та вигоди від поточних та майбутніх державних програм, заходів та технологій. Відповідна інформація від країн стала основою обговорення на сесії.

1. Основні висновки роботи третьої сесії Спеціальної групи у Бонні та заяви країн про наміри зниження викидів парникових газів на період після 2012 року.

Повний текст проекту звіту можна знайти на сайті www.UNFCCC.int, деталі документу – FCCC/KP/AWG/2007/L.2

Основні висновки сесії Спеціальної групи:

- Представлена інформація на зустрічі SB 26 про потенціал зниження викидів парникових газів в країнах Додатку Б є достатньою для планування загального бажаного рівня подальшого зменшення викидів парникових газів;
- Глобальні викиди парникових газів повинні бути знижені більш ніж на в два рази у порівнянні з 2000 роком до 2050 року. Для обмеження зростання температури більш ніж на 2°C глобальні викиди парникових газів повинні досягнути максимальних показників протягом наступних 10-15 років із подальшим зниженням.
- Сторони Додатку Б Кіотського протоколу повинні взяти зобов'язання на зниження викидів парникових газів на 25-40% нижче рівня 1990 року протягом періоду після 2012 року;
- Ціна на викиди парникових газів грає важливу роль в стимулюванні різних учасників ринку впроваджувати заходи зниження цих викидів. Ринок не забезпечує стимулювання

енергозбереження і уряди країн повинні встановити відповідні ціни на енергоносії, що будуть заохочувати до скорочення викидів;

- Існує значний потенціал зниження викидів парникових газів і більшість заходів матимуть економічні і інші вигоди.

Заяви країн про рівні зобов'язання на зниження викидів парникових газів на період після 2012 року:

ЄС: 20% до 2020 всередині ЄС та 30% в Рамках Кіотського протоколу, 60-80% зниження викидів до 2050 року

Японія: покращити енергоефективність на 30% до 2030 року

Норвегія: 30% зниження до 2020 року, 100% до 2050 року

Ісландія: 75% зниження до 2050 року

Подальша робота:

Спеціальна група запрошує сторони Додатку Б надіслати до секретаріату до 22 червня 2007 року інформацію та дані щодо потенціалу зниження викидів парникових газів, наявних державних програм, заходів та технологій з метою створення підґрунтя для відповідних планів, спрямованих на зменшення викидів сторонами Додатку Б.

27-31 серпня у Відні відбудеться міжсесійна зустріч Спеціальної групи по встановленню зобов'язань по зниженню викидів на наступний звітний період Кіотського протоколу для країн Додатку Б.

Для зацікавлених сторін ЄС запропонував організувати семінар, присвячений методології оцінки потенціалу зменшення викидів парникових газів.

2. Оцінка потенціалу зниження викидів парникових газів та огляд державних програм, заходів та технологій.

Міжнародна група експертів з питань змін клімату (IPCC) представила сценарії стабілізації концентрації парникових газів в атмосфері та необхідний рівень глобального зниження викидів для попередження небезпечних змін клімату¹. Для утримання концентрації світових викидів вуглецю на рівні 450-550² мг/ протягом наступних 10-15 років глобальні викиди парникових газів повинні почати зменшуватися.

Комісія ЄС підкреслила, що промислові країни повинні взяти на себе ініціативу по зниженню викидів парникових газів і заявили про наміри ЄС зменшити викиди всередині спільноти на 20% до 2020 року і на 60-80% до 2050 року. Щодо формування державної політики, то зменшення викидів стосується не лише одного сектору і заходи повинні застосовуватися у кожній сфері: опалення, споживання електрики, транспорту, промисловості та відновлювальних джерел енергії.

¹ Науково погоджено, що межею небезпечних змін клімату та ризиків незворотних змін є потепління на 2°C від температури доіндустріального періоду. Протягом минулого століття середня температура вже піднялася на 0,7°C. Якщо країни будуть розвиватися без обмежень на викиди парникових газів, температура може піднятися до 5,8°C вже до кінця цього століття, що стане глобальною катастрофою. Навіть при потеплінні у 2°C відбудуться зміни клімату із значними негативними наслідками.

² Якщо перетнути цей рівень концентрації парникових газів в атмосфері, існує ризик потепління більш ніж в 2°C. Зараз концентрація парникових газів становить 375 мг/л, в до індустріальний період цей рівень був 280 мг/л.

Працівники науково-дослідного інституту Vattenfall AB представили дослідження про потенціал зменшення викидів парникових газів у різних регіонах світу. Основні висновки наступні: (1) істотна частина заходів, спрямованих на зменшення викидів парникових газів принесе економічні вигоди в майбутньому; (2) державна політика є рушійним чинником для підтримки розвитку базових технологій та для стимулювання зниження викидів парникових газів.

Норвегія оголосила довгостроковий план щодо зменшення викидів на 30% до 2020 року й на 100% до 2050 року порівняно з показниками 1990 року. Норвегія була однією з перших країн, що ввели податок на викиди вуглекислого газу та інші заходи щодо зменшення негативного впливу на клімат, охоплюючи всі сектори економіки. Якби не було запроваджено податку на CO₂, на сьогодні рівень викидів був би на 20% вище. Норвегія готується до впровадження національної системи торгівлі викидами парникових газів і планує інтегрувати її в EU ETS (Європейську систему торгівлі викидами).

Саудівська Аравія наголосила на тому, що заходи країн Додатку Б стосовно розвитку відновлювальних джерел енергії, а також високі податки на викопне паливо призводять до викривлення ціни на ринку нафтопродуктів. У позиції країн ОПЕК навіть було зауважено про те, що країни Додатку Б мають забезпечити компенсацію країнам ОПЕК у майбутньому, якщо показники експорту нафти зменшаться внаслідок дії стратегії щодо зменшення негативного впливу на клімат.

Інститут прикладного системного аналізу (The Institute for Applied System Analysis) представив дослідження, що засвідчило позитивний зв'язок між заходами зі зменшення негативного впливу на клімат та іншими природоохоронними програмами. Зокрема із зменшенням викидів парникових газів відбувається зменшення забруднення повітря, окислення ґрунту, захворюваності населення, тощо.

Протягом обговорення представниками Групи 77 та Китаю було поставлено питання «яким має бути необхідний рівень зменшення викидів для країн Додатку Б, щоб досягнути низького стабілізаційного рівня концентрації CO₂ в 450 мг/л?». У відповідь Міжнародна група експертів з питань змін клімату зазначила, що країни Додатку Б сукупно повинні зменшити викиди парникових газів на 25-40% порівняно з 1990 р. за період після 2012 р.

Міжнародній групі експертів з питань змін клімату було поставлено кілька питань стосовно того, чи можливо досягнути більш низького стабілізаційного рівня ніж 450 мг/л, адже на цьому рівні існує ризик перевищення потепління на 2°C, що призведе до істотного впливу на зміну клімату. Експерт міжурядової групи зі зміни клімату зауважив, що немає жодних досліджень, присвячених нижчому стабілізаційному сценарію: за відсутності аерозолів теперішній показник концентрації CO₂ був би 430 мг/л. З урахуванням аерозолів поточний рівень становить 375 мг/л.

Питання до доповідачів: Які державні заходи можуть підтримати технологічні зміни для зниження викидів парникових газів? Якими повинні бути основні фактори для аналізу потенціалу зниження викидів парникових газів в країнах?

Норвегія вказала на посилене використання економічних інструментів, зокрема, введення податків на CO₂, а також державного заохочення промисловості для проведення досліджень та

розвитку технологій, спрямованих на скорочення викидів. ЄС додало про необхідність залучення всіх зацікавлених сторін до участі у процесі формування законодавства щодо зниження викидів, стимулювати на ранніх стадіях розвиток технологій та їх вихід на ринок.

3. Сесія стосовно потенціалу енергозбереження, викидів інших парникових газів (окрім CO₂) та поглиначів парникових газів.

Енергозбереження відзначено як основний напрямок на зниження викидів парникових газів і значний потенціал існує в усіх регіонах. Так, до 2050 року можна досягнути від половини до двох третин зниження глобальних викидів парникових газів завдяки покращенню енергоефективності.

Японія до 2030 року має намір покращити енергоефективність на 30%, незважаючи на те, що ця країна посідає перше місце з енергозбереження у світі. Японія підкреслила, що найбільшим потенціалом енергозбереження володіють країни з зростаючою економікою і тому потенціал зниження викидів парникових газів і відповідні заходи мають бути проаналізовані з точки зору глобальних перспектив.

Ісландія висловила намір досягнути показників 50-75% щодо зменшення викидів парникових газів до 2050 року порівняно з 1990 роком.

Представник Міжнародного енергетичного агентства зауважив, що ринок не забезпечує стимулювання енергозбереження, і уряди країн повинні встановити відповідні ціни на енергоносії, що будуть заохочувати до скорочення викидів.

4. Міжгалузеві підходи по зниженню викидів парникових газів

Міжнародна група експертів з питань змін клімату представила можливі заходи для різних секторів і наголосила на тому, що для кожного сектору повинні бути різні підходи. У секторі енергетики важливо створити стимулювання новітніх технологій, що мають з'явитися на ринку. Зовсім інший підхід застосовується у транспортному секторі, де найбільшу роль відіграють податки. У секторі будівництва повинні застосовуватися регулятивні дії, оскільки лише ціни не можуть відігравати визначальну роль. Прийнятність стратегії залежить від ситуації в державі в цілому та секторі зокрема.

ЄС надав короткий звіт роботи EU ETS (Європейської системи торгівлі викидами).

Росія поставила питання Міжнародній групі експертів з питань змін клімату: «Якими є прогнози стосовно розповсюдження технологій зниження викидів парникових газів у всьому світі?» Відповідь, що багато залежить від дій уряду: чи проводить він необхідну політику, спрямовану на підтримку та поширення цих технологій.

Працівники Інституту електрики, які представляли інтереси виробників енергії у Сполучених Штатах, зауважили, що низки необхідних технологій для скорочення викидів ще не існує або на цьому етапі їхнє комерційне використання не можливе. У відповідь ЄС та експерти наголосили, що технології вже існують і є комерційно доступними: потрібно лише підтримати їх впровадження шляхом державної політики, такої, як наприклад, Європейська система торгівлі викидами.

5. Виступи представників країн щодо подальшої роботи Спеціальної групи по встановленню зобов'язань для країн Додатку Б Кіотського протоколу.

Союз Малих Острівних Держав закликав інші країни Додатку Б оголосити свої наміри про зниження викидів парникових газів після 2012 року. Угода щодо зобов'язань для країн Додатку Б на другий звітний період має бути укладена до 2008, найпізніше – 2009 року. Малі острівні держави вже відчувають наслідки від кліматичних змін і стабілізація викидів парникових газів на рівні 450 мг/л буде для них катастрофічною – цих країн просто не буде на карті.

Білорусь зауважила, що зобов'язання стосовно другого звітного періоду Кіотського протоколу мають враховувати такі фактори, як ступінь виконання країнами існуючих зобов'язань, внутрішні обставини країн та фінансові можливості для виконання заходів зі зниження викидів парникових газів.

Німеччина від імені ЄС: ЄС обнадійливо сприймає інформацію про існуючий значний потенціал зниження викидів парникових газів у багатьох секторах країн і що значна частина заходів зі зменшення викидів є доступною за низькими або від'ємними витратами; що розвиток енергозбереження та відновлювальних джерел енергії приводить до обопільної вигоди. Було зазначено, що заходів, запроваджених лише у країнах Додатку Б недостатньо для того, щоб досягнути низького або середнього рівнів стабілізації парникових газів в атмосфері.

Канада: Основні повідомлення: дослідницька робота Міжнародної групи експертів з питань змін клімату є надзвичайно важливою; політика зменшення викидів повинна надалі розвиватися; лише заходів, запроваджених країнами Додатку Б, не достатньо для попередження небезпечних змін клімату. Канада закликала до спільного розуміння факторів та критеріїв щодо встановлення зобов'язань на період після 2012 року і запропонувала галузевий підхід.

Японія: Японія від імені парасолькової групи закликала і надалі працювати конструктивно. В Японії після 30 років енергозбереження витрати на зниження викидів парникових газів є дуже високими і, напевно, вони є найвищими у світі. Але це не означає, що в Японії не існує додаткового потенціалу. Японія продовжує працювати над енергозбереженням і планує досягнути принаймні 30% зниження енергоємності до 2030 року. Країни Додатку 1 однозначно повинні і будуть впроваджувати політику зниження парникових газів протягом наступних десятиліть і кожна країна повинна докласти максимум зусиль. Але Міжнародна група експертів з питань змін клімату наголосила на тому, що цього буде недостатньо - усі країни повинні докладати певних зусиль і це потрібно робити якомога швидше.

Climate Action Network: Рівень зобов'язання на зменшення викидів парникових газів для країн Додатку Б мають становити принаймні 30% до 2020 року. Саудівська Аравія, Сінгапур та Корея були названі серед країн, економічно готових приєднатися до країн Додатку Б і взяти на себе зобов'язання по зниженню викидів. Представники CAN запропонували розширення фонду адаптації завдяки відрахуванням з інших гнучких механізмів: спільного впровадження та Міжнародної торгівлі квотами.